

UNIVERSITY OF NORTH BENGAL
B.A. Honours Part-II Examination, 2020

SANSKRIT
PAPER-III

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

The figures in the margin indicate full marks.

क-विभाग

1. कस्यापि एकस्य प्रश्न समाधेयम्— 10×1 = 10
- (क) ऋग्वेदस्य दार्शनिकसूक्तानां सोदाहरणं व्याख्या कार्या।
- (ख) आरण्यकोपनिषदमाधारीकृत्य प्रबन्धः लेखनीयः।
- (ग) ऋग्वैदिकसमाजव्यवस्थां संस्कृतिं चाधारीकृत्य नातिदीर्घः प्रबन्धो लेखनीयः।
- (घ) सामवेदस्य सम्बन्धे प्रबन्धः लेखनीयः।

2. कस्यापि एकस्य टिप्पणी कार्या— 5×1 = 5
- ब्राह्मण, कठोपनिषद्, श्रौतसूत्रम्, शिक्षा, अथर्ववेदः।

अथवा

संक्षिप्तोत्तरं लेखनीयम् (द्वयोः)— 2½ × 2 = 5

- (क) कति वेदाङ्गानि ? तेषां नामानि लिखत।
- (ख) ऋग्वेदस्य संवादसूक्तस्य नामद्वयं लिखत।
- (ग) ऋग्वेदस्योपनिषदां नामानि लिखत।
- (घ) यजुर्वेदस्य कति भेदाः।
- (ङ) शतपथ-ब्राह्मण-शाखानां नामानि लिखत।
- (च) वैदिक-छन्दसः नामानि लिखत।

ख-विभाग

3. कस्याप्येकस्य उत्तरं संस्कृतभाषायां लेखनीयम्— 10×1 = 10
- (क) संस्कृतगद्यसाहित्ये का नाम 'त्रयी' ? संस्कृतगद्यसाहित्ये बाणभट्टस्य स्थानमालोचनीयम्।
- (ख) भारतीयसंस्कृतौ साहित्ये च पुराणस्य प्रभावः आलोचनीयः।
- (ग) भारतीयसंस्कृतौ साहित्ये च रामायणस्य प्रभावः आलोचनीयः।
- (घ) भवभूतिविरचितानां नाटकानां परिचयो देयः।

4. टिप्पणी कार्या (एकस्य)– 5×1 = 5
हितोपदेशः, मुद्राराक्षसम्, श्रीमद्भगवद्गीता, कालिदासः।

अथवा

5. अतिसंक्षिप्तोत्तरं लेखनीयम् (द्वयोः)– 2½ × 2 = 5

- (क) प्राकृतभाषाया विरचितस्य एकस्य नाटकस्य नाम लिखत। तत्र कति अङ्का सन्ति ?
(ख) भासस्य रामायणाश्रितानां नाटकानां नामानि लिखत।
(ग) 'कादम्बरीकाव्यं कः रचितवान् ? कादम्बरी कथा—आख्यायिका वा ?
(घ) किं तावत् द्विसन्धानकाव्यम् ?
(ङ) महाभारतस्य पर्वसंख्यामुल्लिख्य पञ्चानां नामानि लेखनीयानि।

ग—विभाग

6. एकः प्रश्नः समाधेयः – 10×1 = 10
(क) आयुर्वेदशास्त्रमधिकृत्य प्रबन्धमेकं लिखत।
(ख) प्राचीनभारतस्य छन्दःशास्त्रमधिकृत्य नातिदीर्घः प्रबन्धः लेखनीयः।

अथवा

7. टिप्पणी कार्या (द्वयोः)– 5×2 = 10
घनुर्वेदसंहिता, ब्रह्मगुप्तः, अमरकोषः

घ—विभाग

8. एकः प्रश्नः समाधेयः – 10×1 = 10
(क) संस्कृतसाहित्यं प्रति बङ्गीयानामवदानं सम्यग् आलोचयत।
(ख) ऊनविंशशतके पश्चिमबङ्गेषु विरचितानां काव्यनाटकादीनां विवरणमुपस्थाप्यताम्।

अथवा

9. टिप्पणी कार्या (द्वयोः)– 5×2 = 10
(क) शैवली
(ख) गदाधरविवाहकथा
(ग) निवेदित—निवेदितम्
(घ) राग—विरागम्
(ङ) देशवन्धु—देशप्रियम्।

—×—